

LAIVAS

No. 45. Metai VIII

Lapkričio-Nov. 3, 1928

LTSR valst.
respublikinė
biblioteka

L A I V A S² (THE SHIP)

Published Weekly by "Draugas," Publishing Co.

Entered as second-class July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams	\$2.00
Pusei metų	\$1.00
Vienam num.	\$0.05

SUBSCRIPTION RATES:

One Year	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single Copy	\$0.05

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.,

2334 So. Oakley Avenue

Chicago, Illinois

XXIII SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ

L e k c i j a .

E v a n g e l i j a .

PILYP. 3, 17-21; 4, 1-3.

MATO 9, 18-26.

BROLIAI: Bukite mano sekėjai ir žiurėkite į tuos, kurie taip elgiasi, taip kaip turite pavyzdį mummyse. Nes daugelis, apie kuriuos aš jums dažnai kalbėjau, (dabar gi ir su ašaromis sakau) elgiasi kaip Kristaus kryžiaus neprieteliai. Jų galas pražuvimas, jų dievas yra pilvas ir jų gyrius susideda iš jų gėdos, nes jie trokšta žemiškų dalykų. Musų gi elgesys yra danguje. Iš ten taip pat mes laukiame Išganytojo musų Viešpaties Jėzaus Kristaus. Jis pakeis musų žemumo kuną, padarydamas iš panašų į savo skaitumo kuną ta jėga, kuria jis gali taip pat visa sau pavergti.

Taigi, mano mylimiausieji ir labai pageidaujantieji broliai, mano džiaugsmas ir mano vainikas, taip stipriai stovėkite Viešpatyje, mylimiausieji.

Aš prašau Evodiją ir meldžiu Sintikę buti vienokios nuomonės Viešpatyje. Taip pat prašau ir tave, ištikimasis drauge, padėk jom; nes jiedvi su manim darbuosite evangelijai draug su Klemen-

ANUO metų, Jėzui kalbant minioms, štai vienas vyresnysis priėjo, pagarbino jį ir tarė: Viešpatie, mano duktė ką tik mirė; bet atėik padėk ant jos savo ranką ir ji bus gyva. Atsikėles Jėzus sekė jį su savo mokytiniais. Ir štai moteriškė dvylika metų sirgusi kranio plūdiniu, priėjo iš paskos ir prisilietė jo drabužio siulės; nes ji pati sau viena sakė: Jei aš prisiliesiu tūk jo drabužio, pagysiu. Jėzus atsigrežęs ir ją pamatęs tarė: Pasitikėk, dukter, tavo tikėjimas tave išgelbėjo. Ir tą pačią valandą moteriškė pasveiko. Atėjęs į vyresniojo namus ir pamatęs vamzdininkus ir užiančią minią, Jėzus tarė: Atsitraukite, nes mergaitė ne numirus, bet miega. Jie gi juokėsi iš jo. Kada minia buvo išvaryta, jis įėjo ir paėmė ją už rankos. Ir mergaitė atsikėlė. Gandas apie tai pasklido po visą aną šalį.

su ir kitais mano padėėjais, kurių vardai yra gyvenimo knygoje.

VAIKŲ MALDELĖ.

—Vardan Dievo Tėvo ir Sunaus ir Dvasios Poterėlį kalba Lietuvos vaikučiai;
Karštos jų maldelės ir sielutės drąsios...
Dievas maloningas, duos ko nor mažučiai:

— O dangaus Tėveli, laimink mus kaimelį,
Tėvas ir mamytė te sveiki gyvena;
Laimink musų kraštą, visą tautą seną:
Kad Lietuva mumis džiaugtis begalėtų,
Kad laukai Tėvynės amžinai derėtų!

XXIX Euchar. Kongresas Sydney'uj Australijoje

Prof. Kun. Pr. Bučys.

(Tąsa).

d. Pelningieji medžiai.

Už kokios poros anglišku mylių nuo miesto privažiavome prie geležinkelio ir gavome laukti kol atidarė vartus, kad pervaziuotume per jį. Netrukę įvažiavome į mišką. Tas miškas tai šiltnamis (oranžerija) tik be sienų ir be langų. Daugiausiai jame kokinių palmių. Jos auga viena nuo kitos per kelis žingsnius. Jų lapai susiekia. Jos visai neturi šakų, tik lapai viršunėje išsiskėtę į visas puses. Prie liemens, kur dygsta lapai, kybo kokis tuzinas ar daugiau žalių arba geltonų bumbulų. Dauguma jie taip dideli kaip žmogaus galva. Tai yra kokiniai riešutai žymūs tuomi, kad juose yra skystimo vadinamo palmių pienu. Iš to darosi palmių aliejus, kurį ir Chicagos skerdyklos vartoja sviestui daryti. Kas yra valgęs oleomargarinos, tas yra naudojęs šitų palmių pieną. Jis yra didelis Ceylono turtas.

Tarp koko palmių auga bananų medžiai su plačiais lapais, su ilgomis bananų kekėmis. Tai-gi ceylonietis savo giriose turi ir duonos ir pieno. Tik reikia pasiimti. Bet Ceylono bananai žymiai trumpesni ir blogesni už Afrikos ir už Nicaragujos bananus, todėl nežinau, ar turi Ceylonas nors kiek pelno už išvežtus kitur bananus.

Mus automobilis birbia asfaltuotu plentu, o to plento pakraščiais vis tęsia-

si miškas netik palmių ir bananų, bet ir gumos ir arbatos medžių. Gumos medžiai (rubber tree) augšti baltoki su smulkiomis lapais. Pirmą tokį pamatęs aš prisiminiau Lietuvos beržus, iš kurių žmonės pavasaryje sulą leidžia. Tik čia nebuvo latakų įkalto į medį, o žievė iš dviejų pusių įpjauta nuožiurniai lyg labai išskėsta raidė v. Išskėtimo apačioje, kur du įpjovimai suseina, įtaisytas indas varvančiai gumai stumti. Suvienytosios Valstijos, turėdamos keliolika milijonų automobilių suvartoja daug gumos ratų aplankoms, bet savo žemėje neturi medžių, gaminančių gumą. Ceylonas tuomi laimingesnis. 1925 metais jis pardavė svetimiems gumos už 170 milijonų rupijų, t. y. už \$51,200,000.

Kur girioje pasitaiko aikštė, ypač į kalnėse, ten žiuriu kalnai apaugę krumeliais. Tai arbatos krumiai. Iš jos Ceylon'as dar labiau pralobsta, negu iš gumos, nes 1924 m. pardavė už 215 milijonų rupijų t. y. už \$77,400,000. Ir mūsų laivas "Orama" susikrovė į savo apačią begales arbatos dėžių, kurias veža parduoti į Australiją. Arbata netaip išrodo lauke kaip puodelyje. Jos lapus reikia perdirbti prieš parduodant. Jos krumiai auga Ceylono kalnuose net iki 5,300 pėdų augštimos. Nuskindus lapus sudeda į maišus maždaug po 40 svarų ir plieninėmis virvėmis paleidžia žemyn. Maišas nuo kalno virve nubėga į 40 sekundų. Čia jį ima į dirbtuvę, kur lapus skirsto, trina arbuoja leisdami per daugybę mašinų. Mūsų auto-

mobilis sustojo pas vieną tokią dirbtuvę ir įėjome į jos vidų pažiūrėti. Tai yra gana didelė trioba trimis augštais. Joje dirba kelios dešimtys darbininkų.

e. Ceylono darbininkai.

Gal įdomu bus žinoti, kad darbininkas Ceylone vidutiniškai gauna pusę rūpijos, t. y. 18 Amerikos centų į dieną. Jis turi teisę kad darbdavys jo neatstatytų, kada užsimano, bet jis turi teisę atsitraukti, kada nori. Tokioje padėtyje darbininkai dažniausiai neapsima darbo pradėti, kol negauna užmokesčio iš augšto, bet gavę tą užmokesį nevisada išbuva apmokėtą laiką. Už atsitraukimą pirma apmokėto laiko bausmės netenka kentėti, nors ji skiriama, bet sykį taip padarius sunku gauti darbas. Patys Ceyloniečiai nestoja į dirbtuves savo žemėje. Darbininkus jie parsitraukia iš Indijos, kur žmonių yra perteklius. Dirbtuvė duoda darbininkui patalpą, kur gyventi ir nakvoti. Kadangi kuro nereikia, kadangi nei languose stiklų, nei šiaip baldų nevartojama, tai tos patalpos dirbtuvėms pigiai atseina.

f. Triobos pakelyje.

Keista ta giria, per kurią mes važiuojom. Jau nekalbu, kad per ją ėjo puikus plentas, kad pirma mūsų ir paskui mūsų birzgė daugybė automobilių, susitikdama kitą tokią jau daugybę automobilių ir autobusų. Keisčiausia, kad visu pakeliu per giria buvo namų beveik viens prie kito. Jų dauguma nudrėbti iš molio, arba statyti iš menkai degtų plytų. Ir tų tebuva sienėje tik viena eilė. Durys visur menkos, o languose tik geležiniai vir-

balai įmuryti, kad kas neįlįstų. Matyt, kad Ceyloniečiai nebrangina savo gyvenamųjų triobų. Jos jiems mažai reikalingos, nes šalčių niekad nėra. Dauguma gyventojų nėra matę ledo nei sniego kaip gyvi. Kiti girdėjo tik apie tuos daiktus, retai tematė dirbtino ledo miestuose. Rupeštingiau už namus yra statomos ir puošiamos tvoros. Kur pamatai papuoštą gyvenamąjį namą, ypač su stiklais languose, tai gali spėti, kad čia atėjuo gyvenama, arba nuosavybė pralobusio ceyloniečio mėgstančio svetimus įpročius. Tačiau triobų stogai labai rupeštingai ir gerai padaryti, kartais matyt dvi eilės degintų raudonų čerpių. Ceyloniečiams reik gintis nuo lietaus, todėl stogas pati svarbiausia dalis trioboje.

Tarp tokių girioje išilgai kelio stovinčių namų štai ilga violinė tvora joje vartai ir labai gražia angliška pieva apžėlęs kiemas. Jame ant kalnelio didokas švarus ir visai europiškai pastatytas namas. Čia gyvena Ceylono gubernatoriaus pavaduotojas. Sustoję išlipame iš automobilių ir einame į kiemą. Pas vartus budelė. Sargas duoda knygą pasirašyti svečiams. Pasirašome. Aplinkui kiemą iš vidaus visa eilė užtvartų ir juose surinkti Ceylono keturkojai: bezdžionė, pantera ir kiti toki. Dramblys liuosas vaikštinėja. Bet įdomesnis už juos banja medis, augas kieme. Tas medis neaugštas; gal neturi nei 30 pėdų, bet jo šakos taip plačiai išbėgiojusios į visus kraštus, kad pjomis lengvai sutilptų šimtas, rasi ir daugiau žmonių. Lietui užėjus jie nesislaptų, nes šakos ir lapai labai tankūs. Nuo jų lietus nubėgtų kraštais.

Lietuviams Kanadoje "Vadas"

Šiuo užvardijimu kun. Pilypas Casgrain, Kolumbo Vyčių kapelionas, išleido Kanados ateiviams lietuviams knygutę. Iš tiesų tenka tiktai stebėtis Kanados katalikų sumanumu ir pasišventimu katalikybės idėjai. Kaip jie su didžiausiu stropumu, tarp daugelio savų naminių reikalų, neužmiršta ir svetimtaučių ateivių. Tai vienintėlė šalis, kurioje lietuviai taip maloniai laukiami ir jiems suteikiama toksai nuoširdus priėmimas ir jų likimu susirūpinimas. Visu pirma tenka toji garbė ir iš mūsų pusės reikia tarti gilaus dėkingumo žodis Jo Eminencijai Kardinolui Raimundui Rouleau, Quebeco Arkivyskupui. Jojo iniciatyva ir sumanumu tai visa vyksta.

Jisai parašė tai knygutei ir pratartį. Štai toji Kardinolo Rouleau pratartis: — "Mylimiems Kristuje Lietuviams Katalikams Sveikinimas. — Geriausios kloties jums Kanadoje velindami, raginame, kad šią knygelę atydžiai perskaitytumėte ir savo gyvenimą sulig joje nurodytomis išmintingomis taisyklėmis tvarkytumėte. Jei tų patarimų ir įspėjimų paklausysite tai brangiausią paveldėjimą, jums jūsų tėvų paliktą, būtent, savo tikėjimą išlaikysite ir krikščioniškomis dorybėmis pasižymėdami, pasiliksate pirmaeiliais Kanados piliečiais.

Prašome tat Dievą, kad Jis vestų jus savo įsakymų keliais ir teiktųsi palaiminti jūsų pradėtąjį čia gyvenimą. Kolumbo gi Vyčius už jų susirūpinimą ateiviais, pasiekusiais Kanados krantus,

nuoširdžiai sveikiname.

† Raimundas Kardinolas Rouleau, O. P., Quebeco Arkivyskupas. Quebecas, birž. 20 d. 1928 m."

Toliau patsai autorius patiekia savo pratartį, kuri yra irgi gana įdomi. Štai jinai: "Sveiki, atvykę Kanadon. — Šis sveikinimas yra priprastas ir brangus katalikų širdims. Mes sveikiname jus, atvykusius į šią naują ir svetimą jums šalį ir dėkojame kartu su jumis Dievui, kad, po ilgos kelionės iš savo tėvynės, laimingai atvykote čia. Mes velijame jums geriausio pasisekimo Kanadoje. Linkime jums čia rasti būdus tinkamai pragyventi, gauti atatinkamą užmokestį, kuriuo aprūpintumėte ne tik save, bet ir savo šeimynas. Toks yra mūsų nuoširdžiausias linkėjimas.

Beieškant jums materialinės gero vės, tesaugoja jus Viešpats, kad neprarastumėte savo švento tikėjimo. Jūs įžengdami į šią šalį galite pakliūti tuojau į nelabas rankas ir pasijusti dideliose dvasiniuose pavojuose. Todėl mes norime duoti jums nors keletą nuoširdaus perspėjimo žodžių, kad apsaugojus jus nuo jūsų tikėjimo priešų ir nurodžius pavojus, kurie gręšia jums ne tik dabar čia jums atkeliavus, bet ir vėliau, jau kur nors apsistojus.

Delei to mes nuoširdžiai prašome jus perskaityti sau domiai šią mažutę knygelę ir rūpestingai laikytis jos kaip savo vado šioje šalyje".

Toliau autorius savo kalboje priėmė, kad visur ir visame mums yra

reikalinga Dievo pagelba. Kad tasai pats "Dievas yra visur, ir tas pats Kanadoje, kaip ir jūsų senoje tėvynėje." Nurodo būtiną maldos reikalingumą. Knygutę padalina į keletą straipsnių. Pradžioje kalbama apie materijalinį gerbuvį ir pataria saugotis klaidatikių. Nurodo tikrąją Bažnyčią ir katalikų pareigas, kaip štai — Velykinės pareigos, vaikų auklėjimas, saugojimasis girtuokliavimo, blogų knygų bei laikraščių vengimas ir skaitymas gerųjų katalikiškų. Čia paduodami antrašai, kainos ir paaiškinimai apie visus Amerikos lietuvių katalikų laikraščius.

Antroje dalyje kiek plačiau aiškinamas komunizmas; jo tikslas, nenusiekimas, kovojimas prieš tikėjimą. Pagaliau autorius kalba apie Moterystės Sakramentą. Kaip jisai yra svarbus ir šventas. Pažymima kaip komunizmas iš šaknų ardo tąjį šeimyninį gyvenimą ir pačią šeimą. Paaiškinama kas ir kaip tąjį Moterystės Sakramentą gali teikti.

Pabaigoje knygutės yra patalpinti poteriai ir tiesos, kurias kiekvienas katalikas turi žinoti ir tikėti. Knygutė gražios išvaizdos. Papuošta keliais paveikslėliais. Vienu žodžiu gražus ir begaliniai Kanados lietuviams naudingas leidinys. Knygutė atspausta Chicagoje "Draugo" spaustuvėje.

Kanados dvasinė vyresnybė davė gražų pavyzdį ir kitų šalių valdžioms kaip reikia rūpintis ateiviais, kurie atvykę į svetimą šalį su savo geriausiais norais ir troškimais nelaimingai papuola į nepalankias aplinkybes ir sąlygas ir nėra kas juos perspėtų arba pamo-

kintų, nes nėra žmogaus, kuris juos suprastų ir jais susirūpintų. Bet štai Kanadoje yra žmonių. Čia Katalikų Bažnyčios vyskupai rūpinasi ateiviais, kad apsaugojus jų brangiausią turtą — tikybą ir dorovę. Čia nėra pavojaus ištautėjimui, nes kiekviena tauta gali turėti nuosavą mokyklą, kurią valdžia pati savo lėšomis išlaiko ir mokytojus apmoka.

Jo Eminencija Kardinolas Rouleau, pasitaręs su Tėvais Marijonais, priėmė pas save į Quebeko universitetą lietuvių kleriką, kuris čia pasiruošęs prie misijų darbo, pašvęsto Kanados lietuviams. Pasimokinęs vietiniame universitete, jisai geriau pažins vietos gyvenimą, išmoks vietinę kalbą ir tuomi bus naudingesnis savo tautiečiams svetimoje šalyje.

Mums telieka vien pasidžiaugti šiais gražiais reiškiniais ir reikšti vilties, kad ir kitose šalyse mūsų vargstančioji išeivija atras panašią tėvišką širdį ir globą.

J. N.

Vakarinė Malda į Jėzų švenčiausiame Sakramente.

Saldžiausias Jėzau, vienintėlis šią naktį tokioje daugybėje dangiškųjų palapinių be jokio lankytojo ir maldininko pasiliko! Aš pavedu Tau savo mylinčią širdį, — kiekvienas josios plakimas tesie mano meilės malda į Tave. Tu visumet mus sergsti nors ir šilkais užtaisytoje palapinėje; savo meilėje Tu niekumet nemiegi ir Tave niekumet nevargina lankytojų meldimai. Saldžiausias Jėzau, mano širdis tesie žibintuvas, kurio šviesa spindėtų ir tvaskėtų vien tavo švenčiausiajai garbei. Sergėk, dangiškasai Sarge, sergėk tą nuobodų pasaulį, tą klystančią sielą ir savo vargšą vaikelį. Amen.

Maldos Galybē.

Ponia Barkienē nuvyko atostogu pas savo sūņu ir jo šeimā. Prieš dešimtj metu jos vyras mirdamas paliko jai pomirtinē ir gabalā žemēs Messabos apylinkēje. Kada geležies naugių toje apylinkēje buvo atrasta, jinai, pardavus savo savastj už pusę milijono doleriu, nusipirko patogius namus St. Paul, Minnesota. Nors ponia Barkienē skaitēsi save katalike, tačias jos širdyje niekados nebuvo giliai įsišaknējē tikējimo, vilties bei meilēs dorybēs. Kuomet ji netikėtai tapo turtinga, išdidumas bei tuštumas joje užviešpatavo.

Ačiū įtekmei ponios Barkienēs marčios, jos sūnus ir jo visa šeima buvo pavyzdingi katalikai ir kasdien priēmē Švenčiausj į savo širdj. Kada jo motina atvažiavo, ji barē savo sūņu ir marčią, kad jie dar užlaiko tokius senovēs papročius, baisiai įsirsdama kada sužinojo, kad visa šeima tą patj rytą buvo klausę Šv. Mišiu ir priēmę Švenčiausj Sakramentą. "Jūs kvailiai", tarē ji. "Ar jūs toki akli, kad nematote, jog kunigams vientik rūpi jūsų pinigai? Jie niekados neprisielins prie mano pinigų, o visgi mirus, aš turēsiu iškilmingesnį palaidojimą negu jūs visi." "Mama, klysti savo kalboje," atsakē sūnus. "Jeigu mokslo vyrams vientik rūpētų pinigai, ko jiems bandyti mus vargais negalais į dangų nugabenti. Galētų jie apturėti augščiausiai apmokamas vietas šalyje."

Vieną popietj močiutē pamatē savo

anūkę, kalbančią ražančių prie Švenčiausios Motinos stovylos. "Nejaugi aš atvažiavau į vienuolyną!" sušuko ji. "Magdute, ką tu čia darai; kokius tu čia šposus kreti?" "Ką tik pabaigiau ražančių kalbėjus, močiute," atsakē mergaitē, stodama ir meiliai užklaudama ar negalētų močiutei patarnauti. "Gal meldeisi, kad motina barē?" tēsē močiutē. "Mama nesibara," teisinosi Magdutē, meiliai glamonēdama savo močiutę. "O gal su savo numylėtiniu susipykai?" nepasiduodama tarē senukē. "Toli gražu!" atsiliepē Magdutē su šypsena ant savo gražaus veido. "Tai kam tu meldiesi?" užsispyrē močiutē. "Meldžiausi už Kiniečių kūdikius," atvirai atsakē Magdutē. "Nors išaugus vis vaikelis esi!" sušuko močiutē. "Nupirksiu tau didžiausią lėlę, kurią tik galėsiu gauti mieste." "Močiute, suprask ką aš sakau," pataisē Magdutē. "Myliu Dievą iš visos širdies ir liudna man, išgirdus kaip Kiniečiai užmuša savo vaikelius, nesuteikdami jiems Šv. Krikšto. Meldžiuosi, kad Dievas suteiktų jiems Šv. Krikšto malonę, nes Jėzus už juos mirē lygiai kaip ir už mus.

"Močiute", tēsē Magdutē linksmai, "už mėnesio stosiu pas Misijų Seseles į vienuolyną ir nuvyksiu į Kiniją, kur Dievui padedant apkrikštysiu tuos nekaltus vaikelius, tuom įgaudama jiems dangaus karalystę". "Vaikeli, ar iš proto išėjai!" suriko močiutē, žiūrēdama į savo anūkę akis išvertus. Paskui veikiai

išbėgo iš kambario.

Už keletos dienų močiutė vėl rado Magdutę vieną vieną ir tarė jai: "Vaike-
li, padarysiu tave mano turtų paveldė-
toja, jei pamesi tą tuščią sumanymą ta-
pti sesele." "Esi neapsakomai gera, mo-
čiute", atsakė rimtai Magdutė, "tačiau
negaliu priimti tavo pasiūlymo. Žinau
aiškiai, kad Dievas šaukia mane į vie-
nuolinį luomą. Žinau taipgi, kad mūsų
Išganytojas yra pasakęs: "Lengviau ku-
pranugariui pralysti pro adatos skylutę,
nekaip turtuoliui įeiti į dangaus kara-
lystę." Su tavo pinigais galėčiau para-
gauti šio pasaulio nykstančių linksmy-
bių, tačiau atlyginimas už ištikimą Die-

vui tarnavimą bus amžina laimė. Pa-
galvok, močiute: "Nei akis neregėjo,
nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus šir-
dį neįėjo ką Dievas yra prirengęs tiems,
kurie Jie myli."

Šis nuoširdus išpažinimas močiutę
giliai sujudino. "Magdute", tarė jinai
jautriai apglėbus savo anūkę, "niekados
aš tvirtai netikėjau, tačiau tu suteikei
man išganingą pamokymą. Jei leisi, su-
teiksiu tau pinigines paramos tavo mi-
sijų reikalams. Praeityje pinigai buvo
mano Dievas, dabar ir aš trokštu ką
nors nuveikti, kad užsipelnyčiau dan-
gaus laimę.

Trupinėlio Ainos.

Tretininkų Žinios.

TRETININKO GYVENIMAS.

(Tąsa)

3. Visokie poilsiai, pasikalbėjimai ir
pramogos turi būti skaitomi ne kaip sva-
rbiausieji dalykai, bet kaip maži priedai
kaip vidutinės atžalos su jų vargais ir
darbais. Todėl ir tretininkai, atsižadėję
bendrai viešpataujančio priešo su jo noru
ieškoti pragaištingųjų pramogų, turi būti
labai atsargūs, kad jų dvasinis gyvenimas
nežūtų pramogose ir žaishuose.

4. Juo labiau tretininkai saugosis iš-
viršinių išsiblaškimų, juo labiau jie pa-
ragaus vidujinio džiaugsmo. Išviršiniai pa-
silinksminimai ištuština širdį, padaro ją
neramią, protą pažemina. Tikrąjį džiaug-
smą mes atrasime išlavinime žmogaus šir-
dies, Dievui patinkančiame savo pareigų

išpildyme, pasilavinime maldoje, patikima-
me draugavime su Dievu ir šventaisiais,
gerųjų darbų pildyme. Vidujinis išgilini-
mas, visokios dorybės pagrindas, yra bra-
ngiu vaisiumi, kurio negalima atrasti že-
miškųjų pasilinksminimų ir pramogų me-
džiuose. Šv. Povilas sako: "Musų gi elge-
sys yra danguje" (Pilyp. 3, 20.)

Tretininkų atlidai lapkričio mėnesyje.

1. Visų šventų diena — šv. Tėvo pa-
laiminimas ir 10 metų atlidai.

2. Vėlinės — Visuotini atlidai kiek-
vieną kartą, kada aplankoma bažnyčia ir
sukalbamos reikalingos atlidams įgyti
maldos. Šiuos atlidus tegalima pavesti
tiktai vėlėms, skaiestykloje kenčiančioms.

19. Šv. Elzbietos, tretininkų globėjos
— visuotini atlidai ir 7 metai atlidų.

21 švenč. Panelės Marijos paaukoi-
mas bažnyčioje — 7 metai atlidų.

29. Visų trijų ordenų šventųjų diena — visuotini atlydai. Tretininkų susirinkimo dienoje — visuotini atlydai. Patinkamą lapkričio dieną — visuotini atlydai. Patinkamą dieną su nuodėmklausio pritarimu — 7 metai atlydų.

Valgymas ir gėrimas pas tretininkus.

Tretininkai “valgydami ir gerdami tegu neužmiršta prisiturėti. Prieš valgį ir po valgio tegu pasimeldžia”.

Čionai yra įsakoma tretininkams, kad jie savo kasdienį valgymą pašventintų 1-ma per pasitenkinimą ir susivaldymą; 2-ra per maldą. Regula kreipia dėmesį į tą dalyką: 1. Kadangi kaip tik valgymas prie žmonių kuniškosios prigimties lošia svarbią rolę ir labai yra išstatytas netvarkai, išnaudojimui ir priešingumui šventumo; tuo tarpu kad susivaldymas atatinka krikščioniškai ir šv. Pranciškaus atgailos ir maldos dvasiai.

2. Kadangi Tretininkai, jei jie išmoka grynai prigimtą ir žemesnįjį žmogaus užsiėmimą, kuris yra jiems bendras su gyvuliais, pašventinti, jie nebeturės jokios sunkenybės šventai atlikti ir visų kitų kasdienio gyvenimo darbų ir užsiėmimų per pasimarinimą ir maldą. “Ar valgote, ar geriate, ar ką kitą darote, visa darykite Dievo garbei”. (I Kor. 10, 31).

Žmonėms yra butinai reikalinga imti į save maistą, kad užlaikyti gyvybę, pasilikti sveikiems, palaikyti jėgas. Betgi stiprus pobudis prie valgymo ir gėrimo gomurio geidulis žmogų patraukia toliau už reikalingųjų ir leistinų ribų. Čionai tur buti pavartota prisiturėjimo dorybė. Yra tai toji dorybė, kuri tvarko maisto priėmimo darbą ir palaiko jį tam tikrose ribose iš atžvilgio į valgomųjų ir geriamųjų dalykų kokybę ir kiekybę. Maisto reikalingumas yra, tiesa pas kiekvieną žmogų įvairus, betgi pas visus privalo pasilikti protingojo ir krikščioniškojo prisiturėjimo ir paprastumo ribose. Prieš tą krik-

ščioniškąją pareigą galima nusikalsti, kasmet valgoma ar geriama perdaug godžiai, ir skubiai, kuomet vartojama valgymus ir gerimus per brangius ar perdaug nepaprastus, kuomet stengiamasi valgyti perdaug skaniai ar gardžiai, perdaug gausiai ir virš saiko, kuomet vartojama valgymus ir gėrimus su ypatingu jų pasirinkimu, per dažnai ir nelaiku. Kadangi tretininkas prieguli prie atgailos ordeno, tai jisai labiau, kaip kiti turi priedermės saugotis tų prakaltimų. Susiturėjimas valgyme ir gėrime yra labai svarbiu ir reikalingu dalyku, kadangi jisai atneša nemažai naudos prigimtuojai ir tikioliniu žvilgsniu.

1. Per susiturėjimą atsakoma Dievo užmanymams, kuris nori, kad būtų valgoma tam tikslui, kad palaikyti savo kuną sveiku ir tinkamu ir atsakančiu įrankiu sielai. Nesusiturįs tą tvarką suardo ir daro taip, tarsi gyventų tam, kad valgyti, ir padaro save netinkamu pareigų išpildymui.

2. Per susiturėjimą sudaroma tinkama kuno ir dvasios padėtis ir tas prigimtas gyvenimo džiaugsmas, kuris paeina iš tvarkingo kuno ir dvasios pajėgų ir pasielgimų suvartojimo. Be to dar neprotingas maisto suvartojimas yra svarbiausia daugelio ligų priežastimi. Jau Išminties knyga sako: “Niekuomet nebuk godus pokilyje ir nepulk ant kiekvieno valgio, nes valgant daug valgių randasi liga, ir godumas atveda į vėmimą. Apsirijimu daugelis mirė: kas gi susilaikęs, tas prailgina savo gyvenimą”. (Ekli 37, 32-34).

3. Susiturėjimas palaiko žmogaus vertybę tinkamoje aukštumoje ir nepakenčia jokių pramogų, kurios pastato žmogų žemiau už gyvulį.

(Bus daugiau)

Katalikų Pasaulys

ŠKOTIJOJ KATALIKŲ MOKYKLŲMS PAVOJUS. — Einant Škotijos švietimo aktu iš 1918 metų, Škotijoje gyveną katalikai bi kur gali pastatyti savo vaikams reikalingą mokyklą ir ją pavesti švietimo autoritetų žinybai. Po to jau pastarieji autoritetai rupinasi mokyklos išlaikymu.

Edinburgho katalikų diecezijos valdžios pasidarbavimu pastatyta mokykla Bonnybridge ir kreiptasi į Stirlingshire švietimo autoritetus tą mokyklą paimti savo žinybon.

Stirlingshire švietimo autoritetai, kurių priešaky yra nelaimingi protestantai fanatikai, atsisakė perimti mokyklą. Jie išsprendė, kad vaikams esą užtektinai vietos senesniose mokyklose ir naujos mokyklos nereikalingos.

Diecezijos valdžia tad tuo reikalu kreipėsi į Škotijos švietimo departamentą. Šis išsprendė katalikų nenaudai.

Po to imtasi legalės akcijos ir lordas Murray išsprendė katalikų naudai. Protestantai apeliavo vyriausian Škotijos teisman — “Inner Court of Session”, kurs pagaliau išsprendė, kad Stirlingshire švietimo autoritetai turį teisės neperimti katalikų pastatytos mokyklos, jei mato, kad gyvuojančių mokyklų pakanka.

Tuotarpu sakoma mokykla katalikams yra būtina ir kaipo tokia, einant 1918 metų aktu, turi but autoritetų pripažinta ir perimta.

Tuo teismo išsprendimu Škotijos katalikai daug susirupinę. Jei tuo budu duoti viršaus protestantams fanatikams, jie pasidrašinę gali ir kitur pradėti kovoti katalikus.

Tad diecezijos valdžia tuo reikalu tariasi kreiptis paskutinėn instancijon — į lordų rumus ir tenai ieškoti teisybės ir

1918 metų akto interpretacijos.

Kadangi tas apeliavimas į lordų rumus yra surištas su didelėmis išlaidomis, diecezijos valdžia paskelbė atsiliepiamą į visus Škotijos katalikus, ragindama visus prisidėti prie tų lėšų padengimo.

Ne tik kad mokykla katalikams reikalinga, bet Škotijos katalikams dar reikia smarkiau subrusti ginti savo teises, kokias fanatikai kesinasi išgriauti.

EUCCHARISTINIO KONGRESO IŠKILMINGA PABAIGA. *Australija.* — Rugsėjo 9 d. nepaprastais vaizdais, iškilminga ir gražia procesija užsibaigė Tarpautinis Eucharistinis Kongresas.

Prieš pabaigą, J. E. Kardinolas Cerretti, Šv. Tėvo legatas, tukstantiniai miniai suteikė palaiminimą.

Paskutinės dienos ceremonijos prasiėjo Iškilmingomis šventomis Mišiomis šv. Petriko kolegijoje, Manly, vienoj iš Australijos įžymiausioj vandenių vietoj.

Po to J. E. Kardinolas Cerretti su savo palydovais aukštais dvasininkais, baltu laiveliu, vaizduojantį Kristaus plaukiančią šventą šetrą, iškėlė Švenčiausiąjį plaukė į Sydney. Paskui juos plaukė vyskupai, kunigai ir kiti maldininkai gražiai papuoštais laiveliais.

Atvažiavus į miestą, maldininkus patiko dar didesnės minios žmonių ir kareiviai.

J. E. Kardinolui Cerretti išlipus iš laivo su Švenčiausiu, kareiviai susirikavę prisidėjo prie procesijos.

Gatvėmis iki katedros kareiviai nešė masyvišką baldakimą virš Švenčiausios Hostijos.

Daugiau 25,000 žmonių dalyvavo procesijoje. Daugiau 1,000 Marijos Vaikelių draugijos narių mėlynais ploščiais ir baltais uždangalais pasipuošę pajairino procesiją.

įkurta tvirtove, kurioje kaip kokiamo gimtajame name, yra nuolatinis saugumas ir rami tvarka.

Atsimenu, kad aš, budamas dar mažas vaikas, savo ašaras jungiau su jūsų motinų ašaromis, kuomet man tekdavo skaityti, kaip jos, ištrėmus jų vyrus, vaikus ar tėvus, pasilikusios saugoti namų židinių, savo kudikius uoliai mokė tikėjimo tiesų ir Tėvynės meilės iš maldaknygės, to neįkainuojamojo turto, kurs su dideliais pavojais buvo slapčia gabenamas iš svetur.

Tas atmintinas tikėjimas ir pamaldumas, kurs visuomet budavo Romos Popiežiams didelis suraminimas, tebunie ir jums tikras džiaugsmo šaltinis ir nuolatinio sekimo pavyzdys. Juk ir pats Šviesiausiasis jūsų Valstybės Prezidentas garbingais ir iškilmingais žodžiais užtikrino, kad aukščiausioji naujosios Lietuvos garbė ir geriausia ji jos pažiba, laimingai atgavus jai laisvę ir nepriklausomybę, yra tai katalikiškoji tikyba ir dorovė, kurių mokytoja ir saugotoja yra Bažnyčia.

Todel teauga vis labiau jūsų atsidasivimas ir pasitikėjimas Jėzaus Kristaus Vietininku, kurs, kaipo anuo priespūdų metu, stengėsi padėti jūsų tėvams, taip ir jūsų tautai prasidėjus naujam gyvenimui, nuolat jai reiškia savo tėvišką prielankumą. Pirmiausiai rupinkitės, kad visi sudarytumėte šv. Tėvui vis naujų džiaugsmo priežasčių, pasilikdami vienybėje su šv. Petro katedra, ir giliai įsitikinę, kad Roma yra visuotinos harmonijos centras, už kurio, kaip atskiriems žmonėms, taip ir valstybėms, nėra tikros tiesos ir saugios laimės. Prie to centro tautos ir nacijos save jaučia piliečiais, nes tenai del Kristaus kunigystės pilnumo yra nuolatinis gyvenimo ir suraminimo šaltinis. Į tą Romą su pamėgimu kreipiasi ir kilniausieji pasaulio protai, kurie tik trokšta šviesos ir tiesos.

Tenai yra aiški Dievo globa. Kai be-

veik visą pasaulį baisiai purto visokios audros, kai įvairios imperijos ir karalijos griuva, Roma pasilieka visuomet tvirta ir nerodo jokių sviravimų.

Taigi pasilikite, brangiausieji, tame tikėjime, kuris nugalėjo pasaulį, ir meilėje prie Jėzaus Kristaus vietininko. Esant šioje vienybėje, jei turėsite kudikiško atsidavimo ir paklusnumo dvasią, bus tvirtiausias tiesos, teisybės ir laimės pamatas kaip atskiriems asmenims, taip ir tautoms, kaip dabar, taip ir ateityje, nes pats mūsų tikybos Kurėjas yra taręs: "Ir pragaro vartai nenugalės".

KUNIGŲ ATMAINOS VILKAVIŠKIO VYSKUPIJOJE. — Kun. kan. J. Naujokas, Vilkaviškio Kunigų Seminarijos rektorius, pakeltas J. Šv. Pralatu.

2. Kun. prel. J. Narjuskas, išėjęs iš Vilkaviškio Vyskupijos ir jos kapitulos narių, persikėlė į Telšių Vyskupiją.

3. Kun. A. Žigas, Gelgaudiškio vikaras, paskirtas Santaikos klebonu.

4. Perkelti vikarais: kun. Pr. Aušūra iš Višakio-Rudos į Balbieriškį, kun. J. Gurinskas iš Virbalio į Višakio-Rudą, kun. A. Burdulis iš Leipalingio į Virbalį ir kun. T. Burokas vikaru į Leipalingį.

5. Kun. P. Karalius atsistatydino nuo Kybartų "Žiburio" gim. direktoriaus pareigų ir vyksta į Ameriką.

KERNAVĖ. — Pirmiausia Lietuvos sostinė, įkurta kunigaikščio Kerniaus X amžiuje po Kristaus. Jos bažnytiniuose archyvuose yra labai įdomių ir tikrai Lietuvos istorijai parašyti būtinais reikalingų žinių, esančių labai senuose dokumentuose, pradėjus nuo 1507—1555 m. Tarp tų, įvairios rušies dokumentų, rašytų įvairiomis kalbomis, butent: kirilica arba bažnytinė slavų kalba, baltgudžių, lotynų-baltgudžių, lenkų, lietuvių-lenkų ir rusų. Tuose dokumentuose yra minimi kai kurie lig šiol abejotini priešistoriški mūsų kunigaikščių vardai, butent: Šperos, Gim-

buto, Narbuto, Graužos, Graužiškių, Tautvilos ir vėlesnių laikų—Vilniaus vyskupo Pauliaus Algimunto 1553 m., Vizgirdo, Vytauto herbas “Vytis”, lenkų karaliaus Vladislavo IV, Vil. vysk. Mikolo-Jono Zinkevičiaus ir daug kitų mūsų istorijai ir istorikams žinotinų ir labai brangtintinų daiktų. Todėl prašytau visų kilniųjų mūsų istorikų ir archeologų atvykti Kernavėn ir gerai sutvarkyti, tinkamai aprašyti ir mūsų senovės veikalams tikrai ir teisingai sunaudoti.

Kernavės klebonas *kun. Ig. Šoparas*.

AUKSINIS, SIDABRINIS IR PLIENINIS ŠLIUBAS. — Rugpiučio 25 d. gražiai papuoštoj ir gausiai apšviestoj Jonišio bažnyčioj buvo retai pasitaikantis šliubas. — Tėvų, vaikų ir anukų iškart.

Labai gerbiama joniškiečiuose Petrauskų šeima šventė šį retą jubiliejų. Kun. Korzonas palaimino moterystės ryšį p. mokytojos Petrauskaitės su p. mokytoju Miežiu. Po to laimino senelius, moterystėj pavyzdingai išgyvenusius 50 metų ir tėvelius, jau 25 metai moterystėj besidžiaugiančius Dievo malonėmis.

Sakramento teikėjas šia proga pasakė kalbą ir paminėjo, kad jau 28 metai kaip jis kunigas, bet tokį šliubą tenka jam pirmą kartą duoti, net girdėti.

Senelis Petrauskas neatsisako laukti dar 25 metus, ketina jam padėti ir jo

ištikimoji draugė. Tėvai jaučiasi dar labai gerai. Tai labai darbštus ir dori žmonės. Dievo padėdami gal už 25 metų švęs dar retesnį jubiliejų, ko ir jiems linkime.

DIPLOMATŲ PERMAINOS. — P. B. K. Balutis, kaip jau buvo mus anksčiau pranešta, paskirtas atstovu į Vašingtoną ir, pabaigęs atostogas, į ten išvyks. Lietuvos įgaliotu ministru Latvijai vietoj p. K. Bizausko skiriamas p. Br. Dailidė, ministrų kabineto reikalų vedėjas. Latvių valdžios sutikimas jau gautas.

Naujų diplomatų permainų galima laukti po Genevos konferencijos.

KUNIGŲ ATMAINOS KAISEDORIŲ VYSKUPIJOJE. — 1. Kun. L. Markuckis, Daugų Vikaras paskirtas Klebonu į Musninkus, vieton mirusio a. a. Kun. A. Petručio.

2. Kun. Mikučionis, Gelvonų vikaras, perkeltas vikaru į Daugus.

3. Kun. J. Masiulis, Musninkų vikaras, perkeltas vikaru į Gelvonis.

4. J. Matuliauskas, Merkinės vikaras, perkeltas vikaru į Širvintus ir paskirtas vietos Vidurinės Mokyklos Kapelionu.

Telefonas Canal 7233

PETRAS CIBULSKIS
Maliavojimo Kontraktorius

DAŽŲ IR POPIEROS
KRAUTUVĖ

2334 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.

SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS
Siųskite pinigus į Lietuvą per
“DRAUGĄ”

Nes jis duoda greitą ir teisingą patarnavimą. “Draugas” siunčia pinigus Doleriais ir Litais.

“DRAUGAS” PUB. CO.

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.